

B&W Adviesnota

Onderwerp	Drugspreventie SKIP
Zaaknummer	Z24002130
B&W datum	17 september 2024
Naam steller	Senior beleidsmedewerker OOV team Maatschappelijke Ontwikkeling
Teammanager	Teammanager team Maatschappelijke Ontwikkeling
Portefeuillehouder	Burgemeester Uitdehaag

Besproken met portefeuillehouder?

Ja, met burgemeester Uitdehaag op 9 september 2024

Openbaarheid

Ja, na het informeren van betrokkenen.

Bevoegd orgaan

B en W

Ter kennisname aanbieden aan Commissie Werken en Besturen

Advies

1. Partieel deel te gaan nemen aan het SKIP-project tot 2027.
2. De intentie uit te spreken om ook deel te nemen in 2027 en 2028.
3. Deel te nemen aan de monitor in het najaar 2024.
4. De gevraagde financiële bijdrage ad. € 0,19 per inwoner te dekken uit het reguliere budget criminaliteitspreventie.

Inleiding

De gemeenten binnen de politieregio Oost-Brabant zijn in samenwerking met diverse Brabantse ketenpartners in 2021 het regionaal project 'Skip die trip' gestart. Het project richt zich op het realiseren van een nieuwe norm over drugs en druggebruik. Want drugs lijken steeds normaler gevonden te worden, waardoor het gebruik ook lijkt toe te nemen. Net als de problematiek die hiermee samenhangt, zoals criminaliteit, ondermijning en een toenemende zorgvraag.

Het project richt zich op het op gang brengen van een publieke discussie over denormalisering van drugs en druggebruik met als doel op de lange(re) termijn een afname van het druggebruik en dan in het bijzonder onder jongeren en jongvolwassenen. Kijkend naar het beoogde doel en de opzet van het SKIP-project en in de wetenschap dat de gemeente Venray grenst aan drie Brabantse gemeenten, hebben we bij de Brabantse stuurgroep de vraag voorgelegd of deelname vanuit de gemeente Venray aan het SKIP-project tot de mogelijkheden behoort. Hier heeft de stuurgroep op 17 juni jl. een positief besluit op genomen. Uw college wordt middels deze adviesnota gevraagd de deelname te bevestigen.

Beoogd resultaat

Deelname aan het SKIP-project, waarmee ook in de gemeente Venray een publieke discussie op gang komt over drugs en druggebruik. Op lange termijn resulteert de inzet in een normverschuiving dat het gebruik van drugs niet normaal is en een afname van het druggebruik, waarbij er in het bijzonder aandacht is voor jongeren en jongvolwassenen. Deze ontwikkeling draagt vervolgens in positieve zin bij aan de veiligheid en de volksgezondheid.

Argumenten

1.1 Deelname vergroot de kans dat we in de toekomst meer preventief kunnen gaan handelen

Door deel te nemen aan SKIP intensiveren we de samenwerking met onze partners op het gebied van drugspreventie. We kunnen gebruik maken van de expertise en de toolbox met interventies als basis voor de lokale aanpak in het streven naar een afname van het druggebruik. SKIP vervult hiermee een belangrijke bijdrage binnen de lokale preventieketen voor drugspreventie en sluit daarmee niet alleen aan op de ambities uit het collegeprogramma 'Samen maken we Venray!' maar ook bij de opdracht binnen het sociaal domein 'Versterken van de Omgeving' waarbij een relatie ligt met het Integraal Zorgakkoord (IZA) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA).

1.2 We gaan in eigen tempo met eigen partners de SKIP-interventies implementeren

Zoals in de inleiding benoemd is SKIP een project, dat opgezet is door Brabantse gemeenten in samenwerking met hun Brabantse ketenpartners. Als (overigens eerste) Limburgse gemeente, die gaat participeren, worden we geacht de interventies met onze Limburgse ketenpartners te gaan implementeren. Door partieel deel te nemen, kunnen we dit in eigen tempo gaan doen. Partieel deelnemen impliceert verder dat we in beginsel niet meebeslissen. Wel wordt gevraagd om een ambassadeur aan te stellen, die als contactpersoon gaat fungeren. Deze rol wordt binnen team MO belegd.

1.3 Schept helderheid voor projectorganisatie alsook voor partners

De stuurgroep SKIP vraagt om de deelname voor in elk geval tot 2027 te bevestigen. Dit schept helderheid voor zowel de projectorganisatie alsook voor de Limburgse partners, die gevraagd worden mee te gaan doen.

2.1 Het veranderen van een norm vraagt om aanpak van vele jaren

Een norm veranderen is een proces van een lange adem en is zeker niet binnen twee jaren realiseerbaar. Het uitspreken van een intentie voor de jaren 2027 en 2028 maakt dat we laten zien dat we de opdracht om te komen tot een normverandering ook echt serieus nemen. Daarentegen laat het ruimte om medio 2026 te bezien waar we staan, in hoeverre SKIP voldoende aansluit bij de bredere inzet op alcohol- en drugspreventie en hoe SKIP zich verhoudt tot bijvoorbeeld het project Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO).

3.1 Uitkomst monitor vormt kompas voor de aanpak

In het eerste jaar van het SKIP project is een onderzoeksmonitor 'Trippen of Skippen' uitgevoerd. De uitkomst van die monitor heeft de urgentie bevestigd en aanknopingspunten opgeleverd om de boodschap van het project te specificeren op doelgroepen, settings en soorten drugs. In het najaar 2024 wordt de tweede monitor uitgevoerd. Meedoen aan de tweede monitor maakt dat we meer inzicht gaan krijgen, ook op gemeentelijk niveau, in het druggebruik onder jongeren en jongvolwassenen (leeftijd 16 tot en met 27 jaar). Op basis van de uitkomst kunnen we de lokale aanpak aanscherpen in die zin dat we specifieker kunnen bepalen welke interventies in te zetten op welke doelgroep. Verder helpt het om een prioritering aan te kunnen brengen.

4.1 Door gerichte keuzes te maken, creëren we financiële ruimte binnen reguliere budget

Het budget 'criminaliteitspreventie' is in de loop der jaren ingezet voor diverse en wisselende doeleinden, afhankelijk van waar het actuele criminaliteitsbeeld om vroeg.

Denk aan voorlichting Halt binnen het onderwijs, bewustwordingscampagnes in het kader van ondermijning en jeugdcriminaliteit, preventie cybercrime, overvalpreventie, inbraak- en (fiets)diefstalpreventie, maar ook alcohol- en drugspreventie. Door te kiezen voor minder preventieve inzet op high impact crime (woninginbraken, overvalpreventie), voor (nog) meer bovenlokale samenwerking op een aantal thema's (digitale veiligheid/cyber, ondermijning) en daarbij gebruik te maken van externe financieringsbronnen alsook door toekenning van de specifieke uitkering voor Preventie met Gezag (preventie jeugdcriminaliteit) creëren we de komende jaren ruimte binnen het reguliere budget voor criminaliteitspreventie, waardoor de kosten voor deelname aan SKIP hieruit gedekt kunnen gaan worden. Het gaat hierbij om een bijdrage van € 0,19 per inwoner per jaar.

Kanttekeningen of risico's

3.1 De GGD voert al een gezondheidsmonitor uit onder jeugd

De GGD voert in beginsel elke vier jaar een gezondheidsmonitor uit onder jeugd, waarbij er ook aandacht is voor druggebruik. Deze monitor wordt echter uitgevoerd onder jongeren in het 2^e en 4^e leerjaar van het regulier voortgezet onderwijs, dus in de leeftijd van 14/15 en 16/17 jaar, waarbij de vragen in relatie tot druggebruik vooral gericht zijn op cannabisgebruik. Door deel te nemen aan de SKIP monitor krijgen we niet alleen meer inzicht in het druggebruik onder een bredere doelgroep (16-27 jaar), maar ook welke middelen (soft- en harddrugs) gebruikt worden en waar. De SKIP monitor is dan ook een waardevolle aanvulling op de GGD Gezondheidsmonitor jeugd voor het onderdeel 'drugs'.

Communicatie

In afstemming met de projectleider SKIP en de communicatieadviseur, die verbonden is aan het SKIP project, wordt een persbericht uitgebracht.

Financiële gevolgen

- De uitgave voor deelname past binnen het beschikbare budget (kostenplaats criminaliteitspreventie/66355).
- De kosten bedragen € 0,19 per inwoner per jaar. Voor 2024 wordt dit naar rato van het aantal maanden van deelname berekend. Uitgaande van een start per 1 oktober, mits uw college uiteraard positief beslist, gaat het voor 2024 om een bedrag van € 2.121,45.
- Voor 2025 en 2026 gaat het om een bedrag van om en nabij € 8.500,-.

Vervoltraject besluitvorming

- Besluit bekend maken aan de stuurgroep SKIP middels bijgevoegde conceptbrief.
- SKIP meenemen in preventieplan drugs & alcohol (conform toezegging raadscommissie WenB).

Evaluatie

Medio 2026

Bijlagen

1. 20240701 Brief voorzitter stuurgroep SKIP
2. SKIP Jaarplan 2024
3. SKIP Projectplan 2025-2028
4. 20240917 Conceptbrief aan stuurgroep SKIP

Naslagwerk

Niet van toepassing

Gemeente Venray
t.a.v. Het College van Burgemeester en
Wethouders
Postbus 10
5800 AA VENRAY

Uw kenmerk - Uw brief van -
Ons kenmerk
Datum 1 juli 2024 Behandeld door
Verzenddatum 1 juli 2024 Bijlage(n) 2
Onderwerp Deelname gemeente Venray aan het SKIP-project

Geacht College van Burgemeester en Wethouders,

In het voorjaar van 2024 hebben verkennende gesprekken plaatsgevonden tussen de projectleider van het Regioproject drugs 'SKIP', Danielle van Pareren, en uw senior beleidsmedewerker openbare orde en veiligheid, Monique Janssen. Met deze brief informeren wij u dat de stuurgroep van SKIP positief heeft besloten over een verdere formalisering van de samenwerking.

Tijdens de vergadering van de stuurgroep op 17 juni 2024 is de deelname van de gemeente Venray bij SKIP besproken en is besloten dat wij uw gemeente graag verwelkomen in het project via partiële deelname voor de periode van 2024-2028. Partiële deelname biedt de mogelijkheid om in eigen tempo en met kleine stappen SKIP te implementeren, wat uiteindelijk duurzame resultaten kan opleveren.

Door partiële deelname kunt u profiteren van de opgebouwde kennis en middelen binnen SKIP. U ontvangt toegang tot alle ontwikkelde materialen, wordt onderdeel van het communicatienetwerk, en kunt participeren in de SKIP-monitor die in het najaar van 2024 en in 2028 uitgevoerd zal worden.

Omdat de regioaanpak waar Venray vanuit gezondheid en veiligheid onder valt, niet direct bediend kan worden vanuit SKIP, blijft u als gemeente zelf verantwoordelijk voor een eventuele regionale verbinding op dit thema. Indien u aan SKIP gaat deelnemen, vragen wij u een SKIP-ambassadeur aan te stellen die fungeert als contactpersoon voor de projectorganisatie van SKIP. Deze ambassadeur zal op de hoogte gehouden worden van de ontwikkelingen binnen het project, wat de kennisdeling en samenwerking zal bevorderen en een soepele implementatie van SKIP in

Venray zal ondersteunen. Indien gewenst kunt u de ambassadeur of een andere (netwerk)partner laten deelnemen in een van de werkgroepen of de kopgroep van SKIP om op die manier een nauwere betrokkenheid bij het project te waarborgen.

Bij een positief besluit voor deelname uwerzijds, vragen wij u om de volgende vervolgstappen:

1. Bevestiging deelname: Wij verzoeken u om uw akkoord op de partiële deelname te bevestigen. De kosten voor deelname bedragen 0,19 cent per inwoner per jaar (d.d. 2024, $0,19 \times 44.662$ inwoners = € 8.485,78). Voor 2024 zal dit bedrag naar rato van het aantal maanden dat u deelneemt verrekend worden. Wij vragen u bij positief besluit de projectdeelname te bevestigingen voor minimaal twee jaar, 2025-2026, inclusief de intentie om ook in te zetten op projectdeelname in 2027 en 2028.
2. Aanstellen ambassadeur: Wij vragen u om een SKIP-ambassadeur aan te stellen die als contactpersoon zal fungeren.
3. Communicatie en samenwerking: Na uw bevestiging zullen wij contact opnemen met de aangestelde ambassadeur om de verdere samenwerking en kennisdeling te bespreken.

Wij kijken uit naar een positieve samenwerking en zijn ervan overtuigd dat de deelname van de gemeente Venray aan SKIP bijdraagt aan de gezamenlijke doelstelling om het gebruik van drugs te denormaliseren en een gezonde en veilige omgeving voor onze jongeren te creëren.

Rik Compagne

Voorzitter stuurgroep
Wethouder gemeente Meierijstad

Bijlage:

- SKIP jaarplan 2024
- Verder met SKIP ook ná 2024, projectplan

SKIP

SKIP Jaarplan

2024

Inleiding

Dit jaarplan 2024 van SKIP geeft een verdere invulling aan de ambities en uitgangspunten die wij hebben geformuleerd in het algemene projectplan en het uitvoeringsplan. Omdat SKIP een vierjarig project is, wordt door middel van separate jaarplannen de visie nader vertaald in concrete resultaten en activiteiten.

Heldere stappen

In dit jaarplan hebben wij een onderverdeling gemaakt op basis van de projectstructuur. Zo maken we helder welke stappen nodig zijn en is het duidelijk welk onderdeel waarvoor verantwoordelijkheid draagt.

Per activiteiten kunnen we door middel van kleuring inzichtelijk maken wat de voortgang is (groen = 'afgerond', lichtgroen is 'on going', rood is 'niet behaald').

Dit jaarplan is een dynamisch plan dat gedurende het jaar wordt bijgehouden en wordt bijgesteld als dat nodig is. Het geeft het projectteam en de andere betrokkenen in het project een belangrijk houvast en is hiermee een belangrijke leidraad in het verwezenlijken van onze ambities.

Inhoudsopgave

1. Projectdoelstellingen
2. Projectstructuur
3. De belangrijkste speerpunten voor 2024
4. Resultaten en activiteiten

Projectdoelstelling

Het project draait om het realiseren van een nieuwe norm over drugsgebruik. Het is belangrijk dat de omvang van het drugsgebruik klein blijft en dat er minder wordt gedacht dat het gebruik van drugs 'normaal' is. Dan is de kans namelijk groter dat we in de toekomst vooral op preventief niveau hoeven te handelen.

Met het project willen we de publieke discussie op gang brengen zodat we met elkaar het gesprek aangaan over denormalisering van drugs en drugsgebruik.

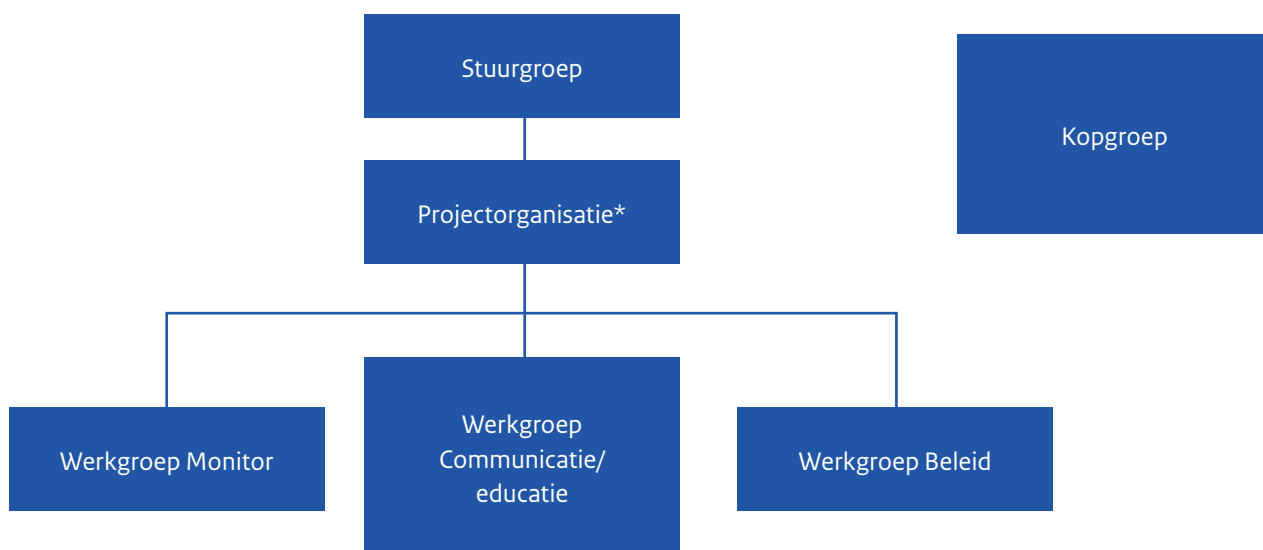
- Onze doelstelling op korte termijn: Maatschappelijk draagvlak verkrijgen om met elkaar het gesprek aan te gaan over de denormalisering van drugs.
- Onze doelstelling op lange termijn: Het tegengaan van de normalisering van drugsgebruik onder de inwoners in de hele regio Oost-Brabant door het stellen en versterken van de norm, dat het gebruik van drugs niet normaal is.

De projectorganisatie bestaat uit een bestuurlijke stuurgroep die de strategische koers bewaakt en proactief geadviseerd wordt door de kopgroep. Drie ambtelijke werkgroepen zijn verantwoordelijk voor de uitwerking van de strategie. De werkgroepen worden ingedeeld op thema. Het project wordt aangejaagd door een projectteam dat onder de verantwoordelijkheid van de stuurgroep valt.

"Met het project willen we de publieke discussie op gang brengen zodat we met elkaar het gesprek aangaan over denormalisering van drugs en drugsgebruik"

Projectstructuur

De organisatie van het project is schematisch weergegeven in dit organogram:

**Projectleider en algemene communicatieve ondersteuning*

Terugblik

2024 is het laatste projectjaar in de huidige vorm waarin SKIP tot stand is gekomen. De eerste twee projectjaren stonden vooral in het teken gestaan van kennismaking, het opbouwen van de projectorganisatie en het netwerk, het ontwikkelen van het merk en de communicatieboodschap (in samenwerking met de jongeren) en het ontwikkelen en uitvoeren van de monitor. Het derde jaar (2023) stond vooral in het teken staan van het ontwikkelen en uitvoeren van interventies voortkomend uit de resultaten van de monitor. Zo is er hard gewerkt aan de volgende activiteiten:

- Uitbreiden van het kennisplatform SKIP op www.skipdietrip.nl en via de nieuwsbrief.
- Exposure van SKIP op social media. Dit bestond enerzijds uit een jongerencampagne op Snapchat, Instagram en YouTube en anderzijds aan de ontwikkeling van een LinkedIn pagina voor professionals.
- Een interventie in de vorm van een digitale escaperoom voor 15-16 jarigen gericht op het versterken van jongeren om nee te zeggen tegen blowen.
- De ontwikkeling van de Leidraad drugs & evenementen inclusief een bijbehorende campagne voor festivalpubliek.
- De ontwikkeling van communicatiehandvatten voor professionals die helpen om op de juiste wijze over drugs of SKIP te communiceren.
- Voor ouders is een korte animatievideo ontwikkeld. Het doel van de interventie is het versterken van de ouderrol zodat kinderen de mening van hun ouders meenemen in de uiteindelijke overweging om wel of geen drugs te gebruiken.
- Voor verschillende doelgroepen/ professionals organiseerden we netwerkbijeenkomsten. Tijdens deze bijeenkomsten voeren we met elkaar het gesprek over de norm en hoe je daar vanuit je eigen professionele rol een bijdrage aan kunt leveren. Daarnaast zijn de bijeenkomsten bedoeld om kennis te delen en om samen de gewenste vervolgstappen te bepalen.

Er is dus al veel onderzocht, ontwikkeld en nog in ontwikkeling, maar misschien nog wel het belangrijkste is dat door SKIP het maatschappelijk debat over hoe wij in Oost Brabant, maar ook in Nederland aankijken tegen drugs is versterkt.

We zien dit ook terug in een toenemende interesse in SKIP vanuit andere gemeenten en organisaties in Nederland.

De belangrijkste speerpunten voor 2024

De reeds ontwikkelde interventies zijn deels al uitgerold, maar deels ook nog aan het begin van implementatie. Dit zetten we voort in 2024. Hiermee wordt de praktische toepasbaarheid in het project vergroot en zal de rol van de partners in het mee uitvoeren van de interventies nog meer aangesproken gaan worden. We maken daarbij ook nadrukkelijk gebruik van bestaande structuren van onze samenwerkingspartners zoals GGD en Novadic-Kentron.

De belangrijkste speerpunten hierbij zijn:

• Onderzoek als inhoudelijk kompas

De resultaten uit de SKIP monitor zijn ons inhoudelijk kompas. De conclusies en bevindingen die in september 2022 zijn opgeleverd, hebben de urgentie voor het project bevestigd en aanknopingspunten gegeven om onze denormaliseringsboodschap te kunnen specificeren op onder andere doelgroepen, settingen en soort drugs. In het najaar van 2024 gaan we de monitor opnieuw uitvoeren.

De resultaten uit de monitor publiceren we in vakbladen om opgedane kennis beschikbaar te maken voor andere professionals. Daarnaast zijn we met het ministerie van V&J en VWS in gesprek voor verdiepend onderzoek.

• Online zichtbaarheid

Om de boodschap van SKIP goed over te kunnen brengen speelt communicatie een essentiële rol. Tegelijkertijd weten we dat actief communiceren over drugs, juist ook een tegenovergesteld effect teweeg kan brengen en bij kan dragen aan normalisering.

We zetten de zichtbaarheid van SKIP op social media voort en streven naar het vergroten van ons bereik.

Dit doen we wel op een dusdanige manier dat het risico van negatieve bijeffecten zo veel als mogelijk wordt geminimaliseerd. We maken hiervoor actief gebruik van de kennis uit de gedragswetenschap en de kennis van jongerencommunicatie.

Uitgangspunt blijft dat SKIP geen massa mediale

campagnes uitzet, maar overkoepelende communicatie gericht op jongeren en professionals om het merk SKIP (en hiermee dus de merkboodschap) verder te laden.

• Voorzetting en implementatie van de interventie gericht op cannabis

In het najaar van 2023 is de online escaperoom 'brainlock' opgeleverd. De escaperoom richt zich op 15-16 jarigen die al een bepaalde mate van interesse hebben in blowen of dit in hun omgeving tegen komen. Cannabis is de meest gebruikte en genormaliseerde drugs in Nederland. De interventie laat jongeren zelfstandig of in groepsverband verschillende kamers met spellen doorlopen. Ze krijgen in de game informatie en handvatten aangereikt die hen helpen in het nee zeggen tegen blowen.

2024 staat in het teken van de uitrol van de game in Oost-Brabant. Tevens willen we een effectmeting gaan

"Uitgangspunt blijft dat SKIP overkoepelende communicatie uitzet gericht op jongeren en professionals om het merk SKIP verder te laden"

uitvoeren om te onderzoeken of de game daadwerkelijk bijdraagt aan het doel.

• Aandacht voor studenten

Uit de SKIP monitor blijkt dat studenten een belangrijke doelgroep vormen waar het gaat om drugsgebruik en normalisering van drugs. In 2024 gaan we onderzoeken hoe we deze doelgroep met SKIP kunnen bereiken en hiervoor interventies kunnen ontwikkeld. In 2023 hebben we hier een eerste stap voor gemaakt samen met studenten van de Fontys Hogeschool in Eindhoven.

• Onderwijs

Het onderwijs is een belangrijke vindplek voor jongeren. We willen onderzoeken hoe aandacht voor de Helder op School aanpak en implementatie hiervan op de VO en

MBO scholen in Oost-Brabant vanuit SKIP opgepakt kan worden. Helder op School biedt een integrale aanpak om leerlingen of studenten stimuleren om onder andere geen drugs te gebruiken. Het sluit daarmee goed aan bij de doelen van SKIP.

• Drugs en uitgaan

In 2023 werken we toe naar een afronding en implementatie van de handreiking 'drugs en evenementen' en zal de festivalcampagne in het outdoor seizoen opnieuw uitgezet worden.

In 2024 willen we naast evenementen ook een stap gaan zetten richting reguliere horeca en bekijken in hoeverre de tools in de handreiking evenementen hier ook van toepassing kunnen zijn.

• Lokale implementatie en betrokkenheid als belangrijke waarde: ambassadeurschap in ontwikkeling

De lokale betrokkenheid en de lokale implementatie zijn van grote waarde voor het slagen van het project.

Gemeenten (maar ook het jongerenwerk, handhavers onderwijspersoneel) en andere partners staan in goed contact met de omgeving/netwerk van de jongeren, maken het project lokaal herkenbaar en kunnen accenten leggen vanuit lokale actualiteiten en urgentie. Investeren in dit contact is van essentiële waarde voor het bereiken van de projectdoelstellingen.

In 2024 willen we meer aandacht gaan besteden aan het vorm geven van SKIP ambassadeurschap bij de 32 gemeenten en andere belangrijke stakeholders. Ten slotte moet er steeds aandacht blijven voor de bestuurlijke betrokkenheid.

• SKIP congres

We blijven investeren in het organiseren van netwerk-bijeenkomsten om het maatschappelijk debat over denormalisering te bevorderen. In 2024 willen we, naast kleinschalige bijeenkomsten en workshops, een groot SKIP congres gaan organiseren waarin we ons specifiek focussen op denormalisering van drugs en landelijk bereik willen generen om onze ervaringen en kennis te kunnen delen met anderen.

• Voorstel borging SKIP ná 2024

Een norm veranderen is een proces van een lange adem en niet binnen vier jaar realiseerbaar. Waar we SKIP nu goed op stoom zijn, beleid- en interventies worden ontwikkeld, zien we tegelijkertijd dat de samenwerking tussen de overheden, gezondheidsprofessionals, opvoeders, gemeenschappen en anderen nog versterkt kan worden. Het vereist een voortdurende, langdurige inzet om de doelen van denormalisatie van drugsgebruik te bereiken en de gevolgen van drugsproblematiek te verminderen. In 2022 heeft de stuurgroep besloten om in te zetten op een vervolg van SKIP na 2024. In het najaar van 2023 is hiervoor een projectvoorstel geschreven. Zo kan de aanpak beleidsmatig worden verankerd, inzichten worden geborgd en de voortgang worden gemonitord.

Resultaten en activiteiten

Hieronder zijn de hoofdoelstellingen en activiteiten per cluster in het project uitgewerkt in concrete activiteiten. Bij deze concrete activiteiten wordt aangegeven wanneer deze worden uitgevoerd of afgerond. Per activiteiten geven we in de loop van het jaar door middel van kleuring aan wat de voortgang is (groen = 'afgerond', lichtgroen is 'on going', rood is 'niet behaald'). Activiteiten die tot het dagelijkse werk behoren, worden aangeduid met 'voortdurend'.

1. Projectorganisatie

Doel: Het onderhouden en versterken van draagvlak bij aangesloten partners door regelmatige communicatie op verschillende manieren én waar nodig met aandacht voor de lokale toepasbaarheid en het lokale overleg.	
• Zorg dragen voor regelmatige informatievoorziening in de vorm van Webinar/events (minimaal 4 per jaar) ten behoeve van afstemming met partners en betrokkenen in het project. Dit betreft zowel bestuurlijke-, ambtelijke- als inhoudelijke partners.	2024
• Regelmatige afstemming met de provincie Brabant en de beide ministeries (VWS en V&J).	Voortdurend
• Zorg dragen voor afstemming met landelijke experts zoals het Trimbos Instituut en Verslavingskunde Nederland.	Voortdurend
Doel: doorontwikkeling van de communicatiestrategie.	
• Ontwikkelen van een communicatietoolkit voor gemeenten met een goede overdracht en volledige facilitering voor de lokale implementatie.	Q2
• Het vormgeven van een 2-maandelijks nieuwsbrief voor projectpartners en andere geïnteresseerden.	Voortdurend
Doel: Online zichtbaarheid van het project vergroten.	
• Beheer online kanalen als LinkedIn, Instagram, Snapchat.	Voortdurend
• Bijhouden landingspagina voor professionals skipdietetrip.nl	Voortdurend
Doel: We voorzien in regelmatig perscontact waarbij we de pers pro actief opzoeken.	
• Persbestand op orde (houden).	Voortdurend
• Persberichten versturen (ad hoc, afhankelijk van het onderwerp).	Voortdurend
Doel: Dagelijkse aansturing in het project.	
• Het aanjagen en in de kracht zetten van de werkgroepen.	Voortdurend
• Zorgdragen voor goede voorstellen en duidelijke besluitvorming in stuurgroep (bestuurlijk) en kopgroep (ambtelijk).	Voortdurend
• Structuur aanbrengen in de overleggen van de project werkgroepen en duidelijke afbakening taken, verantwoordelijkheden en verwachtingen in deze werkgroepen.	Voortdurend
• Zorg dragen voor de financiële verantwoording door middel van het aanleveren van een jaarbegroting en balans.	Halfjaarlijks

2. Werkgroep Communicatie & Educatie

Doel: Uitrol cannabisinterventie.

• Ondersteunen projectteam bij de communicatie en uitrol van de cannabisinterventie.	Q1
• Motiveren netwerkpartners tot inzetten cannabisinterventie.	Q2
• Ondersteunen van het projectteam bij het opzetten van een effectmeting voor de cannabisinterventie.	Q2

Doel: lancering SKIP congres.

• Organiseren van een SKIP congres met landelijke aantrekkingskracht, waarbij kennisdeling over denormalisering van drugs centraal staat.	Q2
---	----

Doel: organiseren van netwerkbijeenkomsten voor professionals.

• Er worden minimaal 3 netwerkbijeenkomsten bijgewoond/ dan wel georganiseerd vanuit SKIP om met een specifieke groep partners in gesprek te gaan over hoe zij denormalisering in hun werk in (kunnen) zetten.	2024
• Positieve en effectieve framing van de boodschap, lokaal en regionaal, waarbij het niet draait om ongewenst gedrag maar om positieve alternatieven.	Voortdurend

Doel: aanpak ontwikkelen voor studenten.

• Inventariseren wensen en behoeften ten aanzien van denormalisering drugs bij studenten.	Q1
• Ontwikkelen van interventie gericht op studenten.	Q2/Q3

Doel: uitrol SKIP in het onderwijs i.a.m. aanpak Helder op School.

• Onderzoeken hoe aandacht voor de Helder op School aanpak en implementatie hiervan op de VO en MBO scholen in Oost-Brabant vanuit SKIP opgepakt kan worden. Helder op School biedt een integrale aanpak om leerlingen of studenten bewust te maken van de gevolgen van middelengebruik en hen te stimuleren om onder andere geen drugs te gebruiken.	Q2
---	----

Doel: Pro actief inspelen op trends en ontwikkelingen in de maatschappij die vragen om een reactie vanuit SKIP.

• De werkgroep leden halen proactief signalen in hun netwerk op die binnen SKIP omgezet kunnen worden tot acties.	Voortdurend
• De werkgroep communicatie heeft regelmatige afstemming met het projectteam (minimaal 6 keer per jaar).	Voortdurend
• In samenwerking met de Fontys wordt onderzoek uitgezet bij sportverenigingen ten aanzien van wensen en behoeften denormalisering drugs.	Q2

3. Werkgroep Beleid

Doel: Implementatie van de leidraad 'Denormalisering drugs bij evenementen'.

• Afhankelijk van de keuzes met betrekking tot drugs en evenementen in de Bestuurlijke Regiegroep kan SKIP bijdragen aan een verdere implementatie van de leidraad 'Denormalisering drugs bij evenementen'.	Q1
• Knelpunten ten aanzien van drugs & evenementen, worden bespreekbaar gemaakt met de SKIP stuurgroep én de bestuurlijke regiegroep.	Voortdurend
• Aanvullen leidraad met nieuw opgedane kennis en ervaringen.	Voortdurend

Doel: uitrol communicatiecampagne voor festivalpubliek.

• Uitrol van de in 2023 ontwikkelde festivalcampagne.	Q2 en Q3
• Door ontwikkelen van de bestaande campagne voor winter- en indoorfestival.	Q1

Doel: Beleidsontwikkeling drugs & uitgaanspubliek reguliere horeca.

• Onderzoeken in hoeverre de handreiking drugs en evenementen vertaald kan worden naar andere settings zoals de horeca en/of para commerciële horeca. Er wordt gestreefd naar het opzetten van een separate werkgroep (Q3) met stakeholders die hierbij betrokkenheid hebben.	Q1
---	----

4. Werkgroep Monitor

Doel: uitrol SKIP monitor 2.

• De werkgroep draagt zorg voor de voorbereiding en uitvoering van de tweede SKIP monitor.	Q3
--	----

Doel: Kennisdeling.

• De werkgroep draagt bij aan kennisdeling voortkomend uit de resultaten van de monitor d.m.w. van artikelen en andere media.	Voortdurend
---	-------------

5. Kopgroep

Doel: Het gevraagd en ongevraagd advies geven aan de projectorganisatie en stuurgroep.

• De kopgroep komt minimaal 4 maal per jaar bijeen, voorafgaand aan de stuurgroep vergaderingen en bereidt voor en/of adviseert ten behoeve van strategische ontwikkelingen in het project.	2024
---	------

Doel: Verkennen mogelijkheden ambassadeurschap SKIP.

• Organiseren van een sessie voor de huidige contactambtenaren om de mogelijkheden te verkennen voor ambassadeurschap.	Q1
--	----

Doel: Borgen SKIP ook ná 2024.

• De kopgroep geeft vorm aan een fasegewijze advisering ten behoeve van een doorontwikkeling van SKIP ook na 2024.	2024
• De kopgroep stelt een uitwerking op m.b.t.. de instap mogelijkheden bij/ uitbreiding van SKIP door andere gemeenten.	Q1

SKIP

SKIP ná 2024

**PROJECTPLAN
2025-2028**

Inhoud

Samenvatting SKIP 2019-2024	3
1. Inleiding	6
1.1 Wat levert SKIP de individuele gemeente op?	6
1.2 Relatie met lopende zaken	6
2. Probleembeschrijving	8
2.1 De ambitie	9
2.2 De strategie	9
2.3 Afbakening	10
3. Aanpak	11
3.1 Ambassadeurschap	11
3.2 Integrale en regionale aanpak	12
3.3 Mogelijk ongewenste effecten	13
3.4 Conditie	13
3.5 Indicatoren	14
4. Projectbegroting	15
Bijlage: Inwonersaantal per gemeente 2023	16

Samenvatting SKIP 2019-2024

In 2019¹ zijn de 38 gemeenten² in de politieregio Oost-Brabant het bovenregionaal project 'SKIP' gestart om de toenemende normalisering van druggebruik tegen te gaan onder jong volwassenen. Het project loopt nog door tot en met 2024, en bestaat op dit moment o.a. uit de volgende samenwerkingspartners: Novadic-Kentron, de GGD hart van Brabant, GGD Brabant Zuidoost, de politie en de veiligheidsregio.

Door een normalisering van drugs lijkt gebruik toe te nemen. Net als problematiek die hiermee samenhangt, zoals criminaliteit, veiligheid, ondermijning en een toenemende zorgvraag. De afgelopen jaren is in de regio gepioneerd om het probleem van normalisering aan te pakken. Dat doen we vanuit diverse invalshoeken:

- Preventie
- Gezondheid
- Veiligheid
- Handhaving

Door de samenhang tussen deze invalshoeken te zoeken, werken we met SKIP naar een meer structurele en effectievere manier om het probleem aan te pakken. We dragen voor de hele regio Oost-Brabant één boodschap uit; een boodschap die ook aanslaat en herkenbaar is voor mensen van buiten onze regio.

Druggebruik is niet normaal.

We zijn daarmee een proeftuin in Nederland en worden (financieel) gesteund en gevolgd door de provincie Noord-Brabant en de Rijksoverheid (het ministerie van VWS en het ministerie van V&J).

Een belangrijk aspect in het project is dat we een goed beeld krijgen van het druggebruik in deze regio. In 2021 heeft een eerste grootschalige monitor plaats gevonden die in 2024 herhaald zal worden. Het doel van de monitor is om (de-)normalisering van drugs inzichtelijk te maken en input te leveren voor interventie ontwikkeling. De

resultaten uit de eerste monitor zijn binnen SKIP het inhoudelijk kompas. De conclusies en bevindingen die in september 2022 zijn opgeleverd, hebben de urgentie voor het project bevestigd en aanknopingspunten gegeven om onze denormaliseringsboodschap te kunnen specificeren op onder andere doelgroepen, settings en soort drugs.

Ontwikkelde interventies

• Monitor:

Met financiële ondersteuning van het ministerie van VWS hebben we in de periode oktober 2021 tot en met december 2021 een grootschalige onderzoeksmonitor ontwikkeld en uitgevoerd onder jongeren van 16 tot en met 27 jaar in de regio Oost-Brabant. Aan dit onderzoek hebben ruim 11.000 jongeren en jongvolwassenen deelgenomen. Het onderzoek werd voorafgegaan door een uitgebreide literatuurstudie.

Deze monitor wordt in het najaar van 2024 herhaald.

• Kennisplatform:

Op de website www.skipdietrip.nl wordt alle informatie en interventies voortkomend uit het project gebundeld en nieuws gedeeld. Op de SKIP LinkedIn worden professionals laagdrempelig bereikt met kennis, tips, ervaringen uit de praktijk en andere belangrijke nieuwswaardigheden rondom denormalisering van drugs.

• Informatievoorziening:

De SKIP monitor biedt veel inzichten die ons verder kunnen helpen om te informeren over drugs en denor-

¹ Door Corona heeft de uitvoering van het project enige vertraging opgelopen en lopen de projectjaren nog door tot en met 2024.

² Door fusies tussen gemeenten participeren in 2023 32 gemeenten in het project.

malisering van drugs. Met deze inzichten willen we een aantal hardnekkige fabels uit de wereld helpen door de videoreeks 'SKIP feiten en Fabels'.

Eind 2023 is aflevering 1 gelanceerd "SKIP feiten en Fabels: jongeren die géén alcohol drinken, gaan eerder drugs gebruiken."

• **Leidraad drugs & evenementen + campagne festivalpubliek:**

Brabant heeft een levendige evenementensector. Meestal verlopen evenementen zonder noemenswaardige bijzonderheden. Maar, als er iets gebeurt, kan de schade groot zijn. Een goede voorbereiding verkleint de kans op incidenten, zo ook op het vlak van drugs(gebruik). Binnen SKIP hebben diverse partners de handen in een geslagen om vergunningsverstrekkers en organisatoren, maar ook handhaving- & gezondheidszorgpartners te ondersteunen in het opstellen van een gedegen drugs-beleid bij evenementen. Preventie is ten slotte tandeloos zonder repressie en repressie eindeloos zonder preventie. Hiervoor is een leidraad drugs bij evenementen ontwikkeld en een communicatiecampagne gericht op festivalbezoekers die zowel online als offline beschikbaar is.

"Brabant heeft een levendige evenementensector. Een goede voorbereiding verkleint de kans op incidenten, zo ook op het vlak van drugs(gebruik)"

• **Social Media Campagnes:**

Jongeren zijn jong en ze willen wat. Het gebruik van drugs kan hier ook onder vallen. Toch is er nog een grote groep niet-gebruikers en twijfelaars die nog nooit drugs gebruikt hebben. Hoe zorgen we dat zij blijven besluiten niet te gebruiken? Hiervoor zijn campagnes ontwikkeld die online middels advertenties op de doelgroep overgebracht

worden onder de noemer 'Ik SKIP'. In 2023 heeft een eerste flight van zes weken gedraaid, waarbij de 4 video's meer dan 1 miljoen keer zijn getoond aan ruim 256.000 unieke jongeren in Oost Brabant. In 2024 zullen nog twee flights van zes weken volgen.

• **Communicatiehandvatten:**

Vanuit SKIP zijn we dagelijks bezig met zoeken naar de juiste manier van communiceren over drugs. Hoe zorg je ervoor dat je over drugs communiceert, maar daarmee niet bijdraagt aan de normalisering ('de roze olifant in de kamer')? We merken dat netwerkpartners soms met

dezelfde dilemma's worstelen. Daarom hebben we een aantal communicatierichtlijnen opgesteld die helpen om op de juiste wijze over drugs of SKIP te communiceren.

• **Cannabisinterventie:**

Voor 15-16 jarigen is een cannabisinterventie ontwikkeld. Cannabis is de meest gebruikte en genormaliseerde drugs in Nederland. De interventie is een game in de vorm van een escaperoom die jongeren zelfstandig of in groepsverband kunnen doorlopen. Ze krijgen in de game informatie en handvatten aangereikt die hen helpen in het nee zeggen tegen blowen.

• **Oudervoorlichting:**

Voor ouders is een korte animatie ontwikkeld. Tijdens deze animatie worden ouders meegenomen in de huidige stand van normalisering. Is het normaal om drugs te gebruiken? En hoe kunnen ouders reageren op hun kinderen die dit normaal vinden? Het doel van de interventie is het versterken van de ouderrol zodat kinderen de mening van hun ouders meenemen in de uiteindelijke overweging om wel of geen drugs te gebruiken. Tevens worden in 2024 voor ouders enkele voorlichtingsfilmmpjes ontwikkeld op basis van de monitor resultaten die feiten en fabels inzichtelijk maken met betrekking tot drugs(gebruik) & opvoeding.

• **Netwerkbijeenkomsten:**

Voor verschillende doelgroepen/ professionals organiseren we regelmatig netwerkbijeenkomsten. Tijdens deze bijeenkomsten voeren we met elkaar het gesprek over de norm en hoe je daar vanuit je eigen professionele rol een bijdrage aan kunt leveren. Daarnaast zijn de bijeenkomsten bedoeld om kennis te delen en om samen de gewenste vervolgstappen te bepalen.

Voor 2024 heeft SKIP, naast voortzetting van bovengenoemde activiteiten, als speerpunten toegevoegd (zie ook jaarplan SKIP 2024):

- Borging van SKIP in de gemeenten in Oost Brabant;
- De doelgroep studenten;
- De setting reguliere horeca.

Er is al veel ontwikkeld en onderzocht, maar misschien nog wel het belangrijkste is dat door SKIP het maatschappelijk debat over hoe wij in Oost Brabant, maar ook in Nederland aankijken tegen drugs is verstevigd.

We zien dit ook terug in een toenemende interesse in SKIP vanuit andere gemeenten en organisaties in Nederland.

1. Inleiding

Een norm veranderen is een proces van een lange adem en niet binnen vier jaar realiseerbaar. Waar we met het project nu goed op stoom zijn, beleid- en interventies worden ontwikkeld, zien we tegelijkertijd dat de samenwerking tussen de overheden, gezondheidsprofessionals, opvoeders, gemeenschappen en anderen nog versterkt kan worden. Het vereist een voortdurende, langdurige inzet om de doelen van denormalisatie van drugsgebruik te bereiken en de gevolgen van drugsproblematiek te verminderen. Dit projectvoorstel draagt daartoe bij.

Opgedane ervaringen

Wat we hebben geleerd, is dat een brede communicatie over drugs niet haalbaar is. Dit brengt het risico met zich mee dat drugs juist meer aandacht krijgen en de perceptie dat drugsgebruik normaal is wordt versterkt. Daarom is het noodzakelijk om op maat gemaakte boodschappen te ontwikkelen, afgestemd op specifieke doelgroepen, settings en/of de gebruikte drugs.

De bestaande projectstructuur binnen SKIP bevordert de ontwikkeling van activiteiten ter ondersteuning van de denormalisatie van drugs. Op lokaal niveau zijn er nog verschillende actieve werkgroepen in de regio die zich specifiek richten op preventie van alcohol- en drugsgebruik, waarbij SKIP goed aansluit.

We zien echter ook dat er nog teveel bovenregionaal gewerkt wordt en daadwerkelijk inbedding in de lokale gemeenten achterblijft. Dit is ook het risico van werken met een dusdanig groot werkgebied waar 32 gemeenten in actief zijn.³ In dit vervolg projectplan staan we daarin specifiek stil bij de inzet van ambassadeurs.

1.1 Wat levert SKIP de individuele gemeente op?

Meedoen levert de individuele gemeente het volgende op:

- Samenwerking tussen en binnen gemeenten en relevante partners die bij het onderwerp betrokken zijn. Hierbij delen we kennis maken we gebruik van elkaars inzet. Zo hoeven we niet voor elk onderdeel eigen capaciteit vrij te maken;
- Een algemene/regionale communicatiestrategie en -boodschap;

- Een toolbox van interventies als basis voor de lokale aanpak;
- Doorontwikkeling van passende monitoring.

De coördinatie vanuit de gemeenten is vooral/veelal belegd bij (volks-)gezondheid, vanwege de betrokkenheid van de GGD en de preventiedoelstellingen. Het project moet aansluiten op het sociaal domein (vanwege de lifestyle-, zorg en maatschappelijke componenten) maar ook op het domein van veiligheid (vanwege de overlastcomponenten in relatie tot druggebruik).

1.2 Relatie met lopende zaken

Gemeenten hebben met ingang van 2023 de mogelijkheid om zogenoemde SPUK-gelden aan te vragen vanuit het GALA. Het GALA staat voor Gezond en Actief Leven Akkoord. De SKIP-doelen sluiten 100% aan op de doelstellingen van GALA maar GALA zelf bestrijkt wel een veel breder werkveld dan SKIP. GALA is o.a. te gebruiken voor de doelstellingen op het gebied van mentale gezondheid en OKO (= opgroeien in een kansrijke omgeving)/Vroegsignalering. SKIP biedt een preventieve aanpak op de de-normalisering van drugs en is gericht op samenwerking tussen zowel het sociaal als het veiligheidsdomein. Het voorkomen van middelengebruik en verslavingen draagt bij aan het bevorderen van gezond gedrag en kan daardoor bijdragen aan een gezonde leefstijl. Hierdoor wordt de kans op het ontstaan van chronische ziekten, zoals diabetes en hart- en vaatziekten, verkleind. Dit sluit aan bij het Gezond en Actief Leven Akkoord.

³ De 8 gemeenten in Midden-Brabant hebben de wens uitgesproken om deel te gaan nemen aan het SKIP project. Hiermee vergroot de project omvang van 32 naar 40 gemeenten. Gemeente Heusden neemt al deel vanaf het begin van SKIP.

Naast de GALA-middelen, is er ook het IZA met bijbehorende middelen: Integraal Zorg Akkoord. De IZA-middelen vergen een regionale samenwerking; aanvragen van het gemeentelijke deel moeten via penvoerder gemeente worden aangevraagd en hebben als basis een Regioplan dat is gebaseerd op een Regiobeeld dat het zorgkantoor aanlevert. De samenwerkende regio van SKIP kent meer dan 1 IZA-regio.

Er is ook een IZA-deel voor zorgpartijen; deze dienen, eveneens op basis van dat Regioplan, zelf voorstellen in bij het zorgkantoor. De gemeenten hebben alleen een rol bij het opstellen van de transformatievoorstellen.

SKIP sluit ook aan bij doelen van het Integraal Zorg Akkoord, want daar ligt ook de focus op preventie en vitaal oud

kunnen worden. De preventieve aanpak draagt bij aan het voorkomen van zorg en daardoor aan het betaalbaar houden van de zorg. Door het voorkomen van problemen door middelengebruik, zoals verslavingen, kunnen zorgkosten op lange termijn worden bespaard.

Als laatste kunnen we ook de link leggen met 'preventie met gezag', waarin middelengebruik ook een onderdeel is. Het programma Preventie met Gezag is een blijvende aanpak waarmee de voedingsbodem voor criminaliteit wordt weggenomen en de weerbaarheid van jongeren vergroten. Het programma is afkomstig van het ministerie van V&J.

"Een norm veranderen is een proces van een lange adem en niet binnen vier jaar realiseerbaar"

2. Probleembeschrijving

Professionals zien dat de norm voor druggebruik verschuift. Er wordt openlijker gesproken over drugs en steeds meer mensen hebben al eens iets gebruikt. Daarbij zien we een toename in gezondheid gerelateerde incidenten door middelengebruik. Druggebruik wordt door een steeds bredere groep mensen 'normaler' gevonden. De urgentie voor dit onderwerp staat als volgt in het originele projectplan beschreven:

Maatschappelijke risico's vragen om nieuwe norm.

De normalisering van druggebruik brengt veel maatschappelijke risico's met zich mee:

- Druggebruik, ook incidenteel, kan schadelijk zijn voor de eigen gezondheid en het sociaal functioneren van mensen.
- Druggebruik kan schadelijk zijn voor de mensen om gebruikers heen.
- Het brengt sociale en maatschappelijke schade (én kosten) met zich mee. Ook voor het milieu heeft druggebruik grote gevolgen.
- Productie en handel speelt zich af in het criminele circuit, dat zich verontrustend verhard (ondermijning).
- Drugscriminelen brengen nieuwe, steeds gevaarlijkere drugs in omloop.

Het is belangrijk dat de omvang van druggebruik klein blijft en er minder wordt gedacht dat druggebruik 'normaal' is. Dan is de kans namelijk groter dat we de problematiek in de toekomst steeds meer op alleen op preventief niveau hoeven aan te pakken.

We moeten nú handelen om de normverschuiving tegen te gaan. We willen daarom nu bewust inzetten op het uitdragen van een 'gezonde' norm: Druggebruik? Liever niet!

Wat we nu weten

De eerste monitor uitgevoerd binnen SKIP laat zien dat een aanpak op denormalisering van drugs van belang is:

- Zo'n 43% van de jongvolwassenen heeft het laatste jaar cannabis gebruikt. Een aanzienlijk deel daarvan doet dit zelfs wekelijks of dagelijks.
- 39% van de jongvolwassenen heeft ooit XTC gebruikt, ruim de helft van alle jongvolwassen vindt het zelfs normaal als iemand XTC gebruikt
- Veel jongvolwassenen overschatten het drugsgebruik door leeftijdsgenoten. Als jongvolwassenen geloven dat hun leeftijdsgenoten in grote mate drugs gebruiken, hebben zij een grotere neiging om hier zelf ook in mee te gaan.
- Uit landelijk onderzoek blijkt dat 46% van de uitgaanders eenmaal per jaar of vaker xtc gebruikt. 55% van de uitgaanders combineert diverse middelen, waarbij 7% dit altijd doet.

Criminaliteit en ondermijning

Naast de gevolgen van gebruik voor de gezondheid, heeft het ook invloed op criminaliteit. In het boek 'Nederland en synthetische drugs: een ongemakkelijke waarheid' (Tops, 2018) wordt beschreven dat de verkoopwaarde van in Nederland geproduceerde xtc en amfetamine in 2017 wereldwijd lag op ten minste 18,9 miljard euro. Gevolgen zijn onder meer:

- Gevaren voor de sociale omgeving en het milieu door illegale laboratoria.
- Ondermijning en aantasting van het (lokale) gezag.
- Ontwrichting van de lokale economie.

2.1 De Ambitie

Onze ambitie om drugsgebruik niet meer normaal te laten zijn, is een ambitie waardoor niet alleen andere regio's steeds vaker met interesse naar ons kijken om te zien wat wij doen, maar ook de provincie en VWS/V&J ons als pilotregio zien. De ambitie van SKIP is als volgt verwoord:

Het tegengaan van de normalisering van drugsgebruik onder de inwoners in de hele regio Oost-Brabant door het stellen en versterken van de norm, dat het gebruik van drugs niet normaal is.

Uiteindelijk wil je dat mensen gezonder leven (Opgroeien in een Kansrijke Omgeving). Om dit te kunnen bereiken, is het nodig om de norm over drugsgebruik te laten kantelen (SKIP): drugsgebruik is niet normaal.

Waarom deze ambitie:

Drugsgebruik is een risico voor gezondheid op korte en lange termijn, heeft negatieve gevolgen voor de directe sociale omgeving van de gebruiker maar veroorzaakt ook maatschappelijke schade. Naast 'gezonder leven' willen we ook inwoners kunnen laten opgroeien en leven in een veilige maatschappij.

Het veranderen van een norm is niet gedaan in 4 jaar, hier is een lange termijn aanpak voor nodig die niet alleen bij Oost Brabant blijft, maar zich als een olievlek over het land kan verspreiden. Om deze ambitie waar te maken, is een vervolgaanpak nodig om het gedachtegoed van SKIP verder invulling te geven en in te bedden in de lokale en regionale aanpakken van drugs (bijvoorbeeld integraal veiligheidsplan, gezondheidsplan etc.).

Hiermee blijven de oorspronkelijke doelstelling uit het SKIP projectplan dan ook gehandhaafd:

Doel op lange termijn:

1. *Het tegengaan van de normalisering van drugsgebruik onder de inwoners in de hele regio Oost-Brabant door het stellen en versterken van de norm, dat het gebruik van drugs niet normaal is.*

Doel op korte termijn:

2. *Maatschappelijk draagvlak verkrijgen om met elkaar het gesprek aan te gaan over de denormalisering van drugs.*

We voegen hier echter een doel aan toe namelijk:

3. *Het versterken van de inbedding van de SKIP interventies in de lokale en regionale structuren en werkzaamheden.*

2.2 De strategie

In de eerste projectperiode zijn we gestart met het werken via de vijf dimensies van normalisering, dit in navolging van de literatuurstudie behorend bij de SKIP monitor. In een nieuwe projectperiode zetten we dit voort en bouwen we de vijf dimensies verder uit vanuit de sporen: Beleid en regelgeving; Handhaving en Publiek draagvlak.

De vijf dimensies zijn:

1. Toegang en beschikbaarheid:

- Ontmoedigen staat centraal. Ontmoedigen van gebruik in iedere setting, of dit nu legalisering/regulering/verbod betreft.
- Verbinding repressie/ curatie/ educatie/ preventie.

2. Experimenteren:

- Voorkomen van eerste gebruik
- Implementatie van ontwikkelde interventies in het kader van use reduction zoals de cannabis-interventie, maar ook Helder op School in het onderwijs.

3. Recent gebruik:

- Recent gebruik terugdringen.
- Complementair aanbod ontwikkelen bij de bestaande interventies gericht op harm reduction binnen de Verslavingspreventie.

4. Culturele accommodatie:

- De acceptatie van drugs in de samenleving.
- Wat je wilt uitstralen als gemeente via bijvoorbeeld subsidie beleid (bekostiging beheer en bemensing) en regelgeving vastleggen wat kan en mag, hoe het toezicht geregeld moet zijn om het niet-gebruik te versterken.

5. Sociale accommodatie:

- De attitude van niet gebruikers versterken.
- Wat je wilt uitstralen als organisatie via regelgeving vastleggen wat kan en mag, hoe toezicht geregeld moet zijn om het niet-gebruik te versterken.

2.3 Afbakening

De SKIP-aanpak richt zich primair op de twijfelende experimenterende/ beginnende gebruikers en zijn/haar omgeving. Het gaat nadrukkelijk niet om mensen in frequent gebruik dan wel overmatig gebruik noch waar al sprake is van verslaving. Het gaat ook niet over alcohol en roken maar heeft wel een plek bij gezonde leefstijl waar 'middelen-gebruik' algemeen in wordt behandeld.

SKIP gaat niet over de politieke discussie of drugs terecht verboden zijn, georganiseerde misdaad of ondermijning. Het project is gericht op samenwerking tussen belanghebbenden om gebruikers te beïnvloeden. Om te laten zien dat drug-gebruik niet de norm is en wat voor gevolgen het heeft op kleine én grote schaal.

"SKIP is gericht op samenwerking tussen belanghebbenden om gebruikers te beïnvloeden"

3. Aanpak

De werkwijze voor het vervolg van het project kent eenzelfde werkwijze als in de eerste projectperiode aangevuld met de vijf dimensies van normalisering (zie strategie). Deze werkwijze is een combinatie van een Bottom-up en Top-down benadering.

Uiteindelijk moeten gemeenten kunnen sturen op output, maar daarvoor moet er wel goed gemonitord worden. Het continueren van de SKIP monitor draagt daartoe bij.

3.1 Ambassadeurschap

Een belangrijk verschil tussen gewenste situatie vanaf 2024 en huidig projectplan zit met name in de rol van contactpersoon en ambassadeur.

De contactpersoon bij de gemeenten op dit moment is reactief en vaak beperkt tot één beleidsadviseur. Beter zou dit een ambassadeur zijn die op verschillende lagen de SKIP boodschap uitdraagt.

Gewenste situatie

SKIP wordt ingebed in het reguliere werk, binnen beleid en uitvoering. Ambassadeur zou daarom proactief moeten zijn:

- Ook zelf op zoek naar informatie (halen) naast wat vanuit projectgroep wordt geleverd (brengen) over alle aspecten van vraagstuk: doelgroepen benadering, signalering, evenementen en activiteiten koppeling etc.
- Belang uitdragen van hetgeen we met SKIP willen bereiken en bewustzijn dat dit een lange adem vergt; tijd vragen en krijgen voor deze ‘ademhaling’.
- Betreft uitvoerende professionals: preventiewerkers, welzijn, GGD, combinatie-functionaris, jongerenwerk, onderwijs, politie, bibliotheken, etc. Hierbij kan gebruik gemaakt worden van bestaande regionale of lokale werkgroepen middelengebruik die er al zijn met o.a. genoemde partners/professionals. Indien deze nog niet bestaan kan de ambassadeur hierin een aanjagersrol (laten) vervullen.
- Beleidsadviseur neemt doelen SKIP mee in prestatie afspraken met gesubsidieerde partners (denk aan de uitvoerende professionals)
- Vóór op de tandem: beleidsmedewerker en uitvoerende professionals werken samen aan hetzelfde doel. Beleid stuurt, samen trappen.

Naast een doorontwikkelingen van de huidige interventies gericht op o.a. evenementen, cannabisgebruik bij jongeren en ouders geeft de SKIP monitor belangrijke aanknopingspunten voor verdere interventieontwikkeling binnen SKIP.

Hoewel traditionele 'voorlichting' wordt vermeden vanwege het risico op normalisering, zien we mogelijkheden voor het integreren van denormalisering binnen het onderwijscurriculum. Andere belangrijke aanknopingspunten uit de SKIP monitor zijn: uitgaansgelegenheden, studenten, openbare hangplekken en gebruik in de thuissetting.

De monitor biedt een solide basis voor het identificeren van geschikte interventiepunten en het ontwikkelen van effectieve strategieën voor denormalisering binnen deze contexten.

Om ambassadeurschap binnen gemeente te bereiken zijn een aantal randvoorwaarden nodig:

- Gemeentes die zich hieraan committeren geven de medewerker ruimte en tijd om deze rol te vervullen. SKIP voorziet in een jaarplanning voor de ambassadeurs, waarin ze zien wat er in het jaar van hen verwacht wordt (bijvoorbeeld een jaarlijkse bijeenkomst voor lokale partners, een bijpraatsessie voor het college/raad, 2 x p/j samenkomst van alle ambassadeurs).
- Gehele gemeentelijke organisatie committeert zich aan SKIP doelen, zodat ambassadeur zich gesteund voelt
- College zou een besluit moeten nemen over inbedding in prestatie afspraken, dit is logischerwijs te koppelen aan het opnemen van SKIP in plan van aanpak GALA (als essentieel onderdeel van ‘gezonde leefstijl’ en aandacht hebben voor mentale uitdagingen tijdens opgroeien en volwassen worden).
- Beleidsmedewerkers worden ondersteund in het inbedden van SKIP in beleid en prestatieafspraken, bijvoorbeeld via kennisdeling, bijeenkomsten, intervisie.

- Beleidsmedewerkers zijn actief betrokken bij diverse onderdelen van het project, mede doordat werkgroepen beleidsmedewerkers actief betrekken. Denk vooral aan interventies: de werkzame elementen komen van de projectgroep; de samenwerking met lokale beleid- en uitvoering zorgen voor draagvlak door inbedding in 'couleur locale'. De werkgroepen krijgen daarmee een meer verbindende en coördinerende rol richting ambassadeurs, nu vooral de steun voor projectleider.

Om ambassadeurschap onder uitvoerende professionals te bereiken, zijn vervolgtacties nodig op activiteiten die in het huidige projectplan ook opgenomen zijn, zoals:

- In gesprek met professionals, bijvoorbeeld in een netwerkbijeenkomst.
- Handvaten aanreiken hoe je in de praktijk de norm uitdraagt en het gesprek aangaat.

Dit sluit aan bij de lijn die al was ingezet in het project.

3.2 Integrale en regionale aanpak

Het project opereert op drie vlakken simultaan en regionaal:

1. beleid en regelgeving;
2. handhaving en
3. publiek draagvlak.

Op het snijvlak van deze drie pijlers is er sprake van een effectieve preventieaanpak. Waarbij domein overstijgend gewerkt dient te worden (bijvoorbeeld veiligheid, social domein, jeugd, gezondheid, vergunningen etc).

Regionaal vs. lokaal

In dit vervolgpvoorstel blijven we uitgaan van een brede, regionale aanpak op strategisch niveau, die verder tactisch en operationeel wordt vormgegeven op lokaal niveau. De ene gemeente heeft immers andere behoeften dan de andere. Denk aan grote gemeenten waar veel evenementen zijn versus kleinere gemeenten met minder risicovolle omstandigheden.

Zo kan elke individuele gemeente eigen speerpunten formuleren binnen dit project. Zij moeten maatwerk

kunnen toepassen op specifieke gebieden binnen de eigen gemeente. Dat levert ook ruimte op om kansen die zich op lokaal niveau voordoen te benutten.

Tegelijk is de kracht van een bovenregionale aanpak dat het beleid overal consistent is. Dat schept duidelijkheid voor de inwoners, maar ook zorgt het voor een gelijk speelveld en voorkomt het bekende 'waterbed'-effect. Zo kunnen we bijvoorbeeld het evenementenbeleid en horecabeleid op het thema drugs overal in Oost-Brabant onderling afstemmen.

Publiek draagvlak

Om echt veranderingen in de norm op lokaal niveau te bewerkstelligen, is publiek draagvlak noodzakelijk. Hiervoor zijn een krachtige boodschap en een breed getrokken publieke discussie nodig.

Om een geslaagde publieke discussie op gang te brengen moet deze:

- letterlijk en figuurlijk toegankelijk zijn voor iedereen die zich wil uitspreken;
- zo worden ingericht dat deelnemers echt gehoord worden door de samenwerkende partijen en waardevolle input kunnen leveren over hoe te communiceren;
- bekend genoeg zijn door uitgebreide communicatie;
- onpartijdigheid uitstralen, zodat voor- en tegenstanders zich uitspreken;
- opvolging krijgen in de vorm van terugkoppeling en vervolgstappen.

De kernboodschap die in de publieke discussie aan bod komt, blijft ook gehandhaafd:

Het gebruik van drugs is niet normaal. Niet tijdens het uitgaan, niet thuis of op straat. De term recreatief druggebruik suggereert ten onrechte dat incidenteel gebruik veilig is en dat er niet of nauwelijks risico's zijn voor de gezondheid.

3.3 Mogelijk ongewenste effecten

- Aandacht voor de-normalisering kan de focus afhalen van 'harm reduction'⁴ (= geeft mensen de kans om

schadelijk gebruik van middelen op hun eigen tempo te leren beheersen zonder gedwongen stop van gebruik). Beide dienen elkaar echter aan te vullen.

- Praten over de-normalisering kan politiek gevoelig liggen in de discussie of wetgeving (reguleren/ legaliseren). Sommige gemeenten voelen hierin schuring met het cannabisbeleid. Binnen religieuze partijen kan het onderwerp ook controversieel zijn waardoor de politieke gevoeligheid toeneemt. De positie die SKIP tot nu toe hierin inneemt is dat ontmoedigen altijd kan en zou moeten kunnen.
- Hoe breder we inzetten in verschillende onderdelen van een organisatie hoe diffuser het onderwerp kan worden en uit het zicht raakt. De grote uitdaging is te zorgen dat versnippering niet plaatsvindt en uiteindelijk niemand zich verantwoordelijk voelt binnen een organisatie. De lange termijn sturing op gewenste effecten zal tijdig een signaal moeten afgeven als gestelde doelen niet dichterbij komen.
- Aandacht voor de-normalisering kan ervoor zorgen dat het de verkeerde aandacht krijgt waardoor er juist meer interesse is voor drugs en het gebruik ervan toeneemt;

3.4 Conditie

Aandachtspunt: binnen alle 32 gemeenten van Oost-Brabant heb je iemand nodig die ook over de verschillende domeinen overzicht heeft. De hiervoor beschreven ambassadeur.

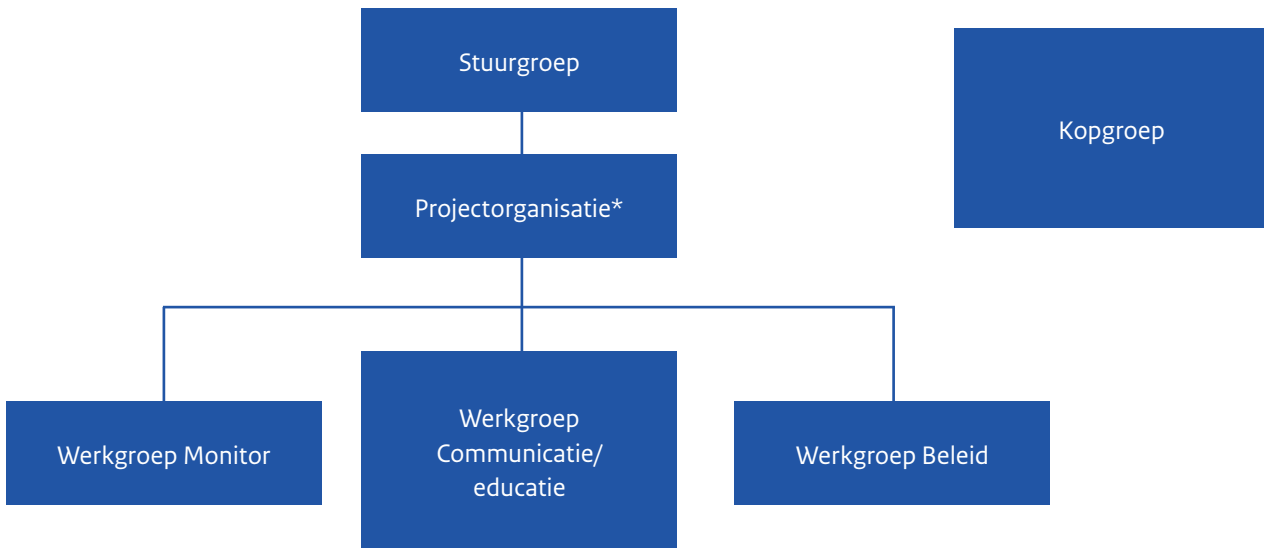
Gezamenlijke koers

De regionale stuurgroep blijft opdrachtgever, onderliggende gemeenten zijn – hoewel ieder voor zich – gezamenlijk opdrachtnemer. Gezien de gelaagdheid is elke gemeente vervolgens opdrachtgever voor de eigen organisatie en zal intern een opdrachtnemer (ambassadeur) gevonden moeten worden met bijbehorende werkafspraken (taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden)

⁴ Harm Reduction: het voorkomen van problemen door drugsgebruik.

Projectstructuur

De organisatie van het project is als volgt schematisch weergegeven:

De projectorganisatie bestaat uit een bestuurlijke stuurgroep die de strategische koers bewaakt en proactief geadviseerd wordt door de kopgroep. Drie ambtelijke werkgroepen zijn verantwoordelijk voor de uitwerking van de strategie. De werkgroepen worden ingedeeld op thema. Het project wordt aangejaagd door een projectteam dat onder de verantwoordelijkheid van de stuurgroep valt.

Kosten

De kosten van de regionale organisatie alsmede de te ontwikkelen interventies binnen SKIP, worden op basis van inwoner aantallen doorbelast aan de deelnemende gemeenten. De kosten van de overige deelnemende organisaties worden in-kind geleverd, meestal als onderdeel van de subsidie afspraken.

3.5 Indicatoren

De monitor biedt een belangrijk sturingsmogelijkheid op de resultaten en inbedding van SKIP in de regio. Deze geeft inzicht in gebruik en ervaren normalisering. Het verdient dan ook de aanbeveling om deze monitor structureel te

blijven herhalen. In de herfst van 2024 staat nog een onderzoeksmonitor gepland, maar het is ook passend om deze na verlenging van de projectperiode nogmaals uit te voeren (bijvoorbeeld 2027 of begin 2028).

Daarnaast is het van belang om bij de ontwikkelde interventies ook steeds te kijken naar:

Bereik

→ Hoeveel inwoners (ook per doelgroep) hebben we bereikt met onze interventies?

Mate van tevredenheid

→ Zijn we tevreden over de ingezette interventies om dit doel te bereiken?

→ Via een evaluatie vragen uitzetten bij betrokken partijen in dit traject.

Mate van effect

→ Heeft de interventie daadwerkelijk bijgedragen aan de vooraf bepaalde doelstellingen van de interventie.

4. Projectbegroting

De originele projectbegroting bestond uit een bijdrage per gemeente van 15 cent per inwoner.

Tevens werd een bijdrage geleverd aan het project vanuit de provincie, het ministerie van VWS en het ministerie van V&J.

Voor de vervolprojectbegroting wordt nog uitgegaan van de gemeentelijke bijdrage en een bijdrage van de provincie. De bijdrage per inwoner zal daarmee naar boven bijgesteld worden, ook gezien de inflatie/indexaties.

Tevens is in de projectbegroting rekening gehouden met het toetreden van de gemeenten uit Midden-Brabant.

Baten		2025	2026	2027	2028	Totaal
Bijdrage gemeenten		€ 280.382	€ 280.382	€ 280.382	€ 280.382	€ 1.121.528
Bijdragen midden brabant		€ 81.422	€ 81.422	€ 81.422	€ 81.422	€ 325.688
Bijdrage provincie		€ 16.250	€ 16.250	€ 16.250	€ 16.250	€ 65.000
TOTAAL		€ 378.054	€ 378.054	€ 378.054	€ 378.054	€ 1.512.216

Lasten	Uren inzet	2025	2026	2027	2028	Totaal
Projectleider	24	€ 98.000	€ 100.000	€ 102.000	€ 104.000	€ 404.000
Projectondersteuning	8	€ 32.000	€ 33.000	€ 34.000	€ 35.000	€ 134.000
Communicatie-adviseur	8	€ 27.000	€ 28.000	€ 29.000	€ 30.000	€ 114.000
Facilitering kar-trekkers werkgroepen	8	€ 32.000	€ 33.000	€ 34.000	€ 35.000	€ 134.000
Onderzoek & monitoring		€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 85.000	€ 115.000
Website		€ 6.000	€ 6.000	€ 6.000	€ 6.000	€ 24.000
Communicatie-middelen		€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	€ 60.000
Interventie-ontwikkeling		€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 400.000
Events		€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 50.000	€ 110.000
Onvoorzien		€ 4.300	€ 4.300	€ 4.300	€ 4.300	€ 17.200
TOTAAL		€ 344.300	€ 349.300	€ 354.300	€ 464.300	€ 1.512.200

De totale projectbegroting bedraagt voor 4 jaar: € 1.512.000,-

De verwachte provinciale bijdrage bedraagt: € 16.250,- per jaar.

De gemeentelijke bijdrage bedraagt: € 0,19 cent per inwoner per jaar.

Bijlage:

Inwonersaantal per gemeente 2023

	Inwonersaantal	Bijdrage bij 0,19 cent per inwoner
Asten	17.242	€ 3.276
Bergeijk	19.092	€ 3.627
Best	30.897	€ 5.870
Bladel	21.009	€ 3.992
Cranendonck	20.851	€ 3.962
Deurne	32.977	€ 6.266
Eersel	20.004	€ 3.801
Eindhoven	243.730	€ 46.309
Geldrop-Mierlo	40.441	€ 7.684
Gemert-Bakel	31.383	€ 5.963
Heeze-Leende	16.627	€ 3.159
Helmond	94.898	€ 18.031
Laarbeek	23.260	€ 4.419
Nuenen, Gerwen, Nederwetten	24.015	€ 4.563
Oirschot	19.217	€ 3.651
Reusel-De Mierden	13.542	€ 2.573
Someren	20.061	€ 3.812
Son en Breugel	18.010	€ 3.422
Valkenswaard	31.527	€ 5.990
Veldhoven	46.417	€ 8.819
Waalre	17.980	€ 3.416
Bernheze	32.263	€ 6.130
Boekel	11.163	€ 2.121
Boxtel	33.748	€ 6.412
Heusden	45.830	€ 8.708
Land van Cuijk	91.423	€ 17.370
Maashorst	58.934	€ 11.197
Meierijstad	83.715	€ 15.906
Oss	94.437	€ 17.943
's-Hertogenbosch	158.753	€ 30.163
Sint Michielsgestel	30.135	€ 5.726
Vught	32.113	€ 6.101
TOTAAL	1.475.694	€ 280.382

Bijlage:

Inwonersaantal gemeenten Midden-Brabant 2023

	Inwonersaantal	Bijdrage bij 0,19 cent per inwoner
Tilburg	227.707	€ 43.264
Loon op Zand	23.797	€ 4.521
Hilvarenbeek	15.949	€ 3.030
Goirle	24.177	€ 4.594
Dongen	27.200	€ 5.168
Gilze en Rijen	26.815	€ 5.095
Oisterwijk	32.941	€ 6.259
Waalwijk	49.952	€ 9.491
		€ 81.422

Maatschappelijke ontwikkeling

Raadhuisstraat 1

Postbus 500, 5800 AM Venray

Telefoon (0478) 52 33 33

Telefax (0478) 52 32 22

E-mail gemeente@venray.nl

Internet www.venray.nl

KvK-nummer 14132389

IBAN NL20 BNGH 028 5028 383 (belastingen)

IBAN NL11 BNGH 028 5008 757 (algemeen)

BIC BNGHNL2G

Gemeente Meierijstad
Voorzitter stuurgroep SKIP
De heer R. Compagne
Postbus 10.001
5460 DA VEGHEL

Datum 17 september 2024
Ons kenmerk Z24002130
Pagina 1 van 2

Behandeld door Monique Janssen
Datum uw brief 1 juli 2024
Uw kenmerk --

Onderwerp Deelname SKIP-project

Geachte heer Compagne,

Op 1 juli 2024 hebben wij uw brief in goede orde ontvangen, waarin u aangeeft dat de stuurgroep SKIP positief staat tegenover partiële deelname van de gemeente Venray aan het Brabantse SKIP-project. In deze brief leest u onze reactie.

Besluit

Op 17 september jl. hebben wij deelname aan het SKIP-project besproken en besloten om definitief deel te gaan nemen aan het SKIP-project voor de periode tot 2027. Daarnaast zijn wij akkoord met de gevraagde bijdrage van € 0,19 per inwoner per jaar. Verder spreken wij de intentie uit om deel te nemen in 2027 en 2028 aan het SKIP-project, omdat ook wij ons realiseren dat het veranderen van een norm een proces van een lange adem is. Medio 2026 zullen wij de balans opmaken en een besluit nemen over deelname in 2027 en 2028.

Ambassadeur

Op uw vraag om een ambassadeur aan te stellen, laten wij u weten dat Monique Janssen, senior beleidsmedewerker openbare orde en veiligheid, deze rol zal vervullen. Uw projectleider voor SKIP, mevrouw Van Pareren, beschikt inmiddels over de juiste contactgegevens. Verder maken we graag gebruik van de mogelijkheid om deel te nemen aan de SKIP onderzoeksmonitor, die in het najaar van 2024 wordt uitgevoerd.

Tot slot

Wij danken u en de stuurgroep SKIP hartelijk voor de geboden mogelijkheid om in te stappen in het waardevolle SKIP-project. We vertrouwen op een goede samenwerking in ons gezamenlijke streven om een proces op gang te brengen om te komen tot een nieuwe norm als het om drugs en druggebruik gaat. Dit in het belang van de veiligheid en gezondheid van onze jongeren.

Datum 17 september 2024
Ons kenmerk Z24002130
Pagina 2 van 2

Met vriendelijke groet,

Het college van burgemeester en wethouders,
de burgemeester,

de secretaris,

M.C. Uitdehaag

E.G.J. Voorn